

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-25
Besvaras senast
2021-02-08

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:362 Demokratisk dialog i det politiska samtalet

Med erfarenheter hämtade i ett land som exempelvis USA finns en växande oro för vad ett försämrat samtalsklimat och bristande respekt för politiska motståndare långsiktigt kan leda till. Med ett förgrovat språk, mer eller mindre illa dolda anklagelser, demoniseras och smutskastas personer som ogillas. Det blir en spiral nedåt. I en demokrati och ett öppet samhälle har alla i central position dessutom ett eget viktigt ansvar att vårda språk, uttryck och hållning.

Den 1 mars 2019 debatterade statsrådet Morgan Johansson och jag en av mig väckt interpellation, 2018/19:75, som tog sin utgångspunkt i uttalanden gjorda av statsminister Stefan Löfven om att försvara den liberala demokratin med hjälp av det 73-punktsprogram som resulterat i att S kunnat fortsätta som regeringsparti. Den debatt som fördes i kammaren kom att handla om värdet av oberoende medier. Men också om tonläge och förhållningssätt.

I debatten anförde Morgan Johansson bland annat: ”Mitt problem, fru talman, är att jag misstror Moderaterna som parti när det gäller partiets förmåga att i längden stå emot trycket från de auktoritära krafterna när man väl har satt sig i en utpressningssituation gentemot dem.”

Och för egen del menade jag att det är viktigt att slå vakt om en anständig demokratisk dialog och riktade en tydlig uppmaning: ”Lugna ned er! Sänk tonläget! Tänk igenom exakt vad det är ni säger, för det får konsekvenser för det politiska samtalet i Sverige.”

I en tweet den 20 januari 2021 skriver Morgan Johansson, med sitt särskilda ansvar inom regeringen för demokratifrågor: ”Samma dag som Trump tvingas lämna och Joe Biden svärs in som president i USA, så signalerar Ulf Kristersson (M) att han vill gripa makten i Sverige med hjälp av SD.”

”Gripa makten” är en oerhört stark formulering. Det är svårt att se hur dessa ord kan ta plats i ett respektfullt samtal. Risken med återkommande överträdelser är att detta både ytterligare sporrar till och legitimerar en brutalisering av samhällsdebatten. Precis en sådan utveckling goda krafter varnat för.

Fredrik Haage på Smålandsposten uttryckte detta väl i en ledare den 21 januari:

”Oppositionen i Sverige sägs numera alltså inte bara ha sakpolitiskt fel utan

dessutom är demokratiskt tvivelaktig. Det är en mycket dramatisk retorisk glidning som borde vara politiskt omöjlig i ett civiliserat land som Sverige.

I en demokrati griper ingen makten någonstans. Ett parti söker mandat av väljarna och får det eller får det inte i allmänna val. Johanssons formulering är djupt oanständig i det att den naket underförstår att ett moderat-Sverigedemokratiskt parlamentariskt maktövertagande kommer att vara demokratiskt illegitimt.”

Med anledning av detta önskar jag fråga kultur- och demokratiminister Amanda Lind:

1. Hur arbetar ministern för att säkra och upprätthålla ett respektfullt politiskt debattklimat i Sverige för att därmed undvika polarisering?
2. Givet ministrerns ansvar för demokratifrågor i regeringen, har ministern gjort någon analys kring ledande politikerns egenansvar att säkra en god och saklig ton i den allmänna debatten och hur det kan förbättras, och vilka åtgärder vidtar ministern inom ramen för sin tjänsteutövning i regeringen?

.....

Hans Wallmark (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander